

Kapitalisman er sjúk

Um orsakirnar til kreppuna í teimum kapitalistisku londunum skrifar cand. oecón. F. Gorjunov:

Öll tey mest framkomnu londini í tí kapitalistiska partinum av heiminum eru nú í búskaparligari afturgongd. Væksturinn í bruttotjóðarframleiðsluni er smokkaður niður um nullstrikuna og stendur nú á minus. Inflátiónin tvisporar, framleiðslan minkar, og arbeiðsloysið veksur allastaðni.

Amerikanskir búskaparfróðingar samanbera støðuna í dag við ta stóru kreppuna í 1930-

num. Eitt høvuðseyðkenni er tað, at skuldin hjá øllum veksur. Smáar og stórar fyrirkur læna størri og størri upphæddir til hægri og hægri rentu. Bankarnir læna eisini, og staturin lænir. Amerikanski staturin hevur øgiligar útreiðslur — fyrst og fremst til hernaðarendamál. Hesin peningur fæst ikki einans gjøgnum skattin. Og tí nýðist stjórnin at útskriva virðisskjøl, sum verða seld og geva eigarunum rentuinntøku.

Tað verður eisini støðugt vanligari at keypa brúksvørur upp á borg í USA. »Keypið nú — rindið seinni...«, geyla reklamurnar, og fólk keypa bilar, køliskáp, sjónvarpstól osfr. — og mugu bløða grovar rentur. Eisini bensin og matur verða keypt upp á borg.

Teir størstu amerikonsku bankarnir taka eisini lut í millumlanda pengaspekulátiónum. Teir figgja vøksturinn hjá teimum stóru monopolunum og læna til útlendskar fyrirkur og viðhvørt eisini til onnur lond. Hesir bankar hava sent øgiliga stórar nøgdir av pengum til Vestur-europa. Hesir pengar verða róptir »eurodollarmarknaðurinn«.

I endanum á 1973 og fyrst í

1974 var rentan komin upp á 11–12 procent. Henda kreditt-dýrkan færdi til, at skuldin vaks uppáttur meira. Sambært blaðnum »Business Week« hevði amerikanska vinnulivið eina skuld, sum var 15 ferðir størri enn profitturin. Fyri at hækka profittin fóru monopolini so at seta prisirnar upp, og so minkar jú eftirspurningurin.

Soleiðis varð framleiðslan tarnað, og framleiðsluminkan er

tað sama sum arbeiðsloysi (og uppáttur minkandi eftirspurningur). Fleiri og fleiri smáar og miðalstórar fyrirkur fara á húsagang, og bankarnir, sum hava lænt teimum pening, koma sjálvir í trupulleikar. Sjúkan (framleiðsluminkan — arbeiðsloysi — fallandi eftirspurningur — framleiðsluminkan) breiðir seg longur og longur upp í tí kapitalistiska samfelagskroppinum.

Tað sigst, at fleiri av teimum stóru bankunum eru í vanda, og hendir tað, at hesin hornasteinurin í kapitalistisku økonomiini fer á rull, so er ilt at siga, nær og hvar hann endar. »Business Week« gremur seg um, at »amerikonsk økonomi er eitt fjall av skuld«. Vit nýðast at geva blaðnum rætt í, at kapitalisman hevur alla grund til at stúra.

(APN)

Tilboð!

K. K.-margarin

20 × 1/2 kg **77⁰⁰**

Makrónur

125 gr.

2⁹⁰

Appelsinmarmuláta

430 gr.

3⁷⁵

Klár-suppa

2⁵⁰

Oksabouillion

2⁵⁰

Cowboy buksur

28⁰⁰

Cowboy jakkar

32⁰⁰

**Fuglafjarðar
Keyssamtøka**

Móður og troyttur av veiðiferð —

Restorffs **VÍKINGUR** góður er!